

INTERPELLATION

Interpellation till byggnadsnämndens ordförande, Erik Pettersson (M).

Angående beviljade bygglov för fastigheten Hemmesta 11:286, "Kolviks terasser"

Arbetena på rubricerade fastighet har väckt medialt intresse under senare tid. Skälet är att grannar inte anser att detaljplanen följs och att området skövlas.

Till varje detaljplan ska det finnas en planbeskrivning. Detta dokument ska ange syftet med detaljplanen och förklara detaljplanen på sådant sätt att planen ska kunna förstås och genomföras. Den ska redovisa vilka hänsyn som tagits till motstående intressen såsom sakägare, andra berörda och miljön. Den ska innehålla det illustrationsmaterial som behövs för att förstå planen.

Av nu aktuell detaljplan (planbeskrivningen) framgår bland annat följande :

- Att marken i största möjliga mån ska bevaras.
- Att planområdet är starkt präglad av skärgårdsnatur med kuperad terräng, berg i dagen och barrskogsvegetation.
- Att det med föreslagna relativt rymliga tomter ges möjlighet att placera bebyggelsen på sådant sätt att vegetation och berg kan sparas i så stor utsträckning som möjligt.
- Att befintlig fastighetsstruktur till största delen kommer att behållas.
- Att det ska vara en samlad bebyggelse med mindre suterränghus.
- Att fråga ska vara om endast en och tvåplanshus.
- Att 13 enbostadshus ska kunna uppföras.

Detaljplanen överklagades och regeringen fäste särskild vikt vid att bergsbranter och slänter belagts med byggnadsförbud genom att mark punktprickats.

Den förste bygglovshandläggaren gjorde den bedömningen att bygglov inte kunde medges av bland annat det skälet att ansökan avsåg trevåningshus trots att det enligt detaljplanen endast får uppföras tvåvåningshus.

Sedermera så byttes handläggare och denne beviljade bygglov, på delegation, trots att "Föreslagen byggnadsåtgärd bedöms inte förenlig med planens syfte".

Som redan nämnts anser närboende att hittills gjorda arbeten strider mot detaljplanen, eller som de uttrycker sig, "ödelägger boendemiljön". Skälet till detta är den långa och höga "betongvallen" (drygt 6 m hög), "skövlad mark med söndersprängda berg", "strider också mot de intentioner som politiskt ansvariga uttalat sig om angående framtida byggnation på Värmdö" samt att hittills utfört arbete står "i strid mot detaljplanens intentioner".

De boende menar också att hela den demokratiska process som antagandet av en detaljplan innebär förfelas om det är fritt fram för en kommun att göra vilka avsteg från planen som helst. Eller som någon uttrycker sig "att ord och begrepp kan användas på ett sätt som inte är normalt för den vanliga medborgaren". Som exempel kan nämnas det förhållandet att intentionen att tallar ska bevaras innebär att de ska stå kvar inte, som nu skett, att de ska fällas.

Mot bakgrund av det ovan sagda vill vi/medborgarna (i synnerhet de som bor intill den aktuella platsen) att du, tydligt och redligt, svarar på följande frågor:

1. Du är ordförande för byggnadsnämnden och har därmed det yttersta ansvaret för nämndens beslut. Utifrån detta förhållande vill vi ha svar på vad som menas med den i bygglovsbeslutet 2012-06-26 formulerade bedömningen att "Föreslagen byggnads-åtgärd bedöms inte förenlig med planens syfte".
2. Tycker du att detaljplanens beskrivna intention "att vegetation och berg kan sparas i så stor utsträckning som möjligt" efterlevts?
3. A. Har du förståelse för att närboende uppfattar en sex meter hög mur, som aldrig förespeglats i tidigare kommunikation, som provocerande?
B. Har du för avsikt att se till att aktuell mur tas bort eller åtgärdas på lämpligt sätt?
4. Hur ser du på att beskrivningar i detaljplaner inte känns igen när bygglov ges?
Som exempel kan tas tidigare nämnda bevarandeambitioner avseende vegetation och berg och att tvåvåningshus inte är lika med trevåningshus.
5. A. Anser du att det är lämpligt att nämnden delegerar beslutanderätten för så pass omfattande och känsliga beslut, och som berör så många Värmdöbor i deras vardag, som Kolviksterassen?
B. Anser du att det finns skäl att se över delegationsordningen?
6. Vad avser du att göra för att bygglovsgivningen i framtiden ska harmoniera bättre med antagna detaljplaner och därmed medborgarnas förväntningar på utfallet av samhällsplaneringen?

Gustavsberg 2014-05-20

För Socialdemokraterna på Värmdö

Henrik Paulsen

Krister Nilsson

Cecilia Ramning

Kommunfullmäktige i Värmdö
2014-05-21

Motion om bedömningskriterier för särskilda boenden

Bakgrund

Omsorgen om våra gamla tillhör kommunens kärnverksamheter. Att våra gamla får en värdig ålderdom är ett bevis på den uppskattning vi bör visa de som varit med och byggt upp vårt samhälle, vår välfärd. Lagstiftaren har föreskrivit att inte bara gamlas behov av basala behov ska tillfredsställas utan även att gamla i möjligaste mån ska beredas en rik och meningsfull ålderdom. De flesta vill bo kvar så länge som möjligt i sina hem, tillsammans med sina nära och kära. Här kan kommunen hjälpa till med olika sysslor genom att erbjuda hemtjänst.

Andra är så hjälpbehövande att en meningsfull omsorg inte kan tillgodoses genom hemtjänst. I denna kategori finner vi svårt sjuka människor och människor med olika demenssjukdomar. Ett kvarboende i hemmet kan för dem bli att likna vid att leva som fånge i sitt eget hem. För att undvika denna situation finns särskilda boenden. Denna omsorgsform är en bristvara i dagens samhälle, det vill säga antalet platser på särskilda boenden möter inte upp mot behovet. Vad gäller bristen är då att märka att det i dag ofta är så att många äldre kommer in på ett särskilt boende först då de bara har några månader kvar att leva. Vi menar att detta visar att många sökande har haft ett behov som borde ha tillgodosetts tidigare. Sett i detta perspektiv kan det konstateras att behovet är mycket större än vad som framgår av den statistik kommunen presenterar.

Socialtjänstlagen (SOL) är en ramlag, där rätten till särskilt boende inte preciseras närmare utöver rätt till s.k. ”skälig levnadsstandard”. SOL förutsätter att kommunerna själva preciserar och fattar formella beslut om detaljerade kriterier för bistånd, dvs. styrdokument för delegering av biståndsbeslut. Värmdö kommun saknar styrdokument för biståndsbedömningen.

En orsak till att många nekas särskilt boende, eller kommer in alldeles för sent på sådant boende, är att det inte finns några tydliga kriterier och principer för vad som krävs för att berättiga till sådant boende. Biståndshandläggarna har att efter eget huvud avgöra vilka som har rätt till särskilt boende. De gör säkert sitt bästa men det säger sig självt att tillämpningen inte kan bli rättvis och rättssäker. Med den nuvarande ordningen går det inte heller för politiken att få ett grepp om hur denna hantering fungerar. Vi menar att den nu gällande ordningen, där politiken fränsäger sig sitt ansvar, inte är acceptabel.

Den rådande situationen ska också ses i ljuset av att många anhöriga i dag har en orimlig arbetsbörda då de inte bara ska försörja sig själva och sina familjer utan även vårda sina gamla och många gånger skröpliga anhöriga. Här är kvinnor särskilt utsatta då de, förutom att förvärvsarbeta, ofta har det huvudsakliga ansvaret för hemarbetet. Detta leder till att anhöriga får gå ner i arbetstid och vissa blir dessutom utbrända. Denna situation är inte bara mänskligt sett oacceptabel för många anhöriga utan även nationalekonomiskt förkastlig.

I ett av våra grannländer, Tyskland, har det skapats en särskild myndighet som gör biståndsbedömningarna i alla kommuner, och som även är fristående från kommunerna. Bedömningarna görs av kvalificerad medicinsk/vårdteknisk expertis, enligt en (politiskt) fastställd metodik för hela landet (blankett). Denna myndighet arbetar efter tydliga och lättbegripliga kriterier där vårdbehoven beräknas, och sedan delges kommunen. Socialstyrelsen har startat ett utvecklingsarbete för ett liknande schema som ett stöd för biståndsbedömningen i svenska kommuner, som kan användas vid intervjun med den sökande. Socialstyrelsens system är dock inte tänkt att utmynna i en för kommunerna bindande klassificering av omsorgsbehov, gemensam för hela landet.

Vi menar att Värmdö kommun bör kunna använda socialstyrelsens utvecklingsarbete som en inspirationskälla för att tillskapa tydliga och rättssäkra regler för hur våra gamla ska hanteras då de är i behov av samhällets stöd i form av särskilt boende.

Förslag

Mot bakgrund av det ovan sagda föreslår vi:

- Att kommunfullmäktige ger finansieringsnämnden för äldreomsorg i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som får i uppdrag att ta fram ett styrdokument med tydliga och rättssäkra kriterier för bedömning av huruvida en sökande har sådana behov att personen ifråga ska beredas plats på något av kommunens särskilda boenden.
- Att beslut om detta styrdokument sedan fattas av kommunfullmäktige.
- Att uppdraget ska redovisas för kommunfullmäktige senast vid halvårsskiftet 2015.

För Socialdemokraterna på Värmdö,

Käte Fransson

Christer Hedberg

Henrik Paulsen

Lennart Karlsson

Thérèse Falk

Johnny Tedenfors

Disa Pählman

Motion till Värmdö kommunfullmäktige

2014-05-21

Satsning på särbegåvade barn i förskola och skola

I Sverige finns det en stor politisk enighet kring att barns bästa ska komma i första rummet. Vi är överens om att barn har samma människovärde som vuxna och att de behöver särskilt stöd och skydd.

Förskolan och skolan skall utformas utifrån elevers olika behov. Vi är överens om att alla barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det står skrivet i skollagen och gäller även särbegåvade barn. Denna minoritet glöms idag ofta bort i skolan såväl i Sverige, som i Värmdö kommun. Vi ser att positiva steg har tagits i PISA-gruppens arbete med matematik, men vi ser att ytterligare insatser krävs för att fånga upp denna elevgrupp i Värmdös skolor. Värmdö kommun saknar idag en handlingsplan för arbetet med särbegåvade barn.

Vår strävan att skapa "en skola för alla" innebär stora utmaningar att möta grupper med särskilda behov, även de barn som har någon form av särbegåvning. Vi behöver säkerställa att skolan arbetar aktivt för att möta denna grupp barn.

Särbegåvade barn motsvaras av 2,2 % av befolkningen i världen (Wechsler Scale)¹. Denna idag relativt osynliga grupp är ungefär lika stor som gruppen av barn i stora behov av stöd.

I Värmdö kommun finns ingen samlad statistik över särbegåvade barn. I maj 2014 kan vi konstatera att 9772 Värmdöbarn går i förskola, familjedaghem, förskoleklass, grundskola samt gymnasium. Rent statistiskt kan vi anta att vi har strax under 200 barn och ungdomar i vår kommun som är särbegåvade.²

Skillnaden mellan särbegåvade och högpresterande elever

Särbegåvade barn är inte samma som högpresterande elever. Särbegåvade barn får, till skillnad från högpresterande, ofta problem i skolan. Lärare har ofta inte förmåga att se vilka barn som är särbegåvade, utan uppfattar dem istället som bråkiga eller annorlunda.

De har en kreativitet som är exceptionell. De ifrågasätter det mesta, även regler och auktoriteter. Särbegåvade accepterar inte alltid uppgifterna. De har en stor inlärningsförmåga och är helt ointresserade av att prestera på uppgifter som de uppfattar som meningslösa. En del blir även utagerande. Ett utmärkande drag är att de ofta står utanför det sociala umgänget i klassen.³

¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Wechsler_Intelligence_Scale_for_Children

² Statistik från Peter Fahlander, ekonomiconroller kundvals- och finansieringsavdelningen 2014-05-19

³ Joseph S. Renzulli Director- The National Research Center on the Gifted and Talented University of Connecticut Storrs, Connecticut, The Three-Ring conception of giftedness) <http://www.gifted.uconn.edu/sem/semart13.html>

Särbegåvade barn behöver alternativa inlärningsmetoder

Världens forskare är överens om att särbegåvade elever generellt inte får det stöd som de behöver. Dessa elever blir understimulerade och uttråkade och mister sitt intresse för skolan. Skolan måste hitta en pedagogik som anpassar sig för särbegåvade barn.

Vi behöver bli bättre på att se individen och ta tillvara det unika hos varje barn. Det är bra att vara öppen med olikheterna och lyfta fram dem i klassen. Särbegåvade kan hjälpa andra att ifrågasätta och tänka längre.

Den nya skollagen (2010:800)

Den nya skollagen beslutades av riksdagen 22 juni 2010 och började tillämpas 1 juli 2011 (1 juli 2012). På Skolverkets hemsida beskrivs viktiga förändringar i den nya skollagen. En sådan förändring är "Alla elever har rätt att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Det gäller även elever som lätt uppnår kunskapsmålen."

Det handlar om hur skolorna förmår skapa goda lärmiljöer och individanpassad undervisning. Lagen anger tydligt att alla, och inkluderar uttryckligen elever som lätt når kunskapskraven eller har speciella talanger, har rätt till en individanpassad undervisning och uppmuntran för att "utvecklas så långt som möjligt" utifrån sina förutsättningar.

Skolinspektionens rapport 2014: Stöd och stimulans i klassrummet

"Rätten att utvecklas så långt som möjligt"

Skolinspektionen har granskat om skolorna ger eleverna såväl stöd som stimulans i undervisningen. Granskningen visar att många skolor behöver förbättra sitt arbete. ⁴

Läraren har en dubbel utmaning när det gäller att ge stöd till de elever som har svårt att hänga med i undervisningen samtidigt som lärarna ska stimulera de elever som har lätt för sig och som behöver utmaningar för att komma vidare i sitt lärande.

Andra kommuner

SKL har i samarbete mellan sju andra kommuner (Borås, Karlstad, Landskrona, Luleå, Sollentuna, Uppsala, Umeå) tagit fram en handlingsplan för 2014 - 2015 för att säkerställa att skolan möter särbegåvade elevers behov. Detta är ett bra initiativ. En handlingsplan bör ses som ett första steg i ett långsiktigt arbete där vi vill säkerställa att vi tillgodoser de särbegåvade barnens behov.

Tendensen visar att detta är en politisk fråga på högsta nivån, då särbegåvade barn räknas bort ifrån skolstatistiken utifrån tanken av dessa barn kan klara sig själva. Det gör de inte.

Kunskapen om de särbegåvade barnen är relativt liten och begränsad såväl hos lärare, specialpedagoger, och politiker i Sverige.

⁴ Skolinspektionen, rapport 2014:2, Stöd och stimulans i klassrummet- rätten att utvecklas så långt som möjligt <http://www.skolinspektionen.se/Documents/Kvalitetsgranskning/stod-och-stimulans/kvalgr-stod-och-stimulans-2014-2.pdf>

Andra länder

I många länder utbildar man lärare, både i lärarutbildning och i fristående kurser, i hur man särskilt anpassar pedagogiken för särbegåvade elever. Exempel på sådana länder är Tyskland, England, Ungern, Ryssland, Kina, USA, Luxemburg och Finland vilket vittnar om att många länder i vår omvärld tar denna grupps utmaningar och behov på fullaste allvar.

Konsekvenserna av att ingenting görs

Idag präglas ofta särbegåvade barns skolgång av att det är att många som mår dåligt, blir mobbade i skolan, underpresterar för att passa in i gruppen samt känner sig ensamma och missförstådda under hela sin skoltid, eftersom de inte tänker och gör samma som de andra. Det uppstår ofta problem i samspelet med jämnåriga, för de tänker och agerar inte som barn generellt.

Tristess och brist på social acceptans leder inte bara att dessa barn stannar i utvecklingen och blir "medelmåttor", utan ofta får betydligt allvarigare konsekvenser, som t ex: underprestation, könsidentitetsrelaterade problem, ätstörningar, ensamhet, skolvägran, stress och även efter att ha mått dåligt under flera år, risk att hamna i depression (som i värsta fall kan leda till självmord).⁵ En elev som aldrig möter verkliga utmaningar riskerar också att misslyckas högre upp i klasserna på grund av bristande studieteknik. Många glider igenom låg- och mellanstadiet och får alla rätt på proven utan ansträngning. Men när kraven sedan ökar, har de ingen vana att läsa läxor eller plugga till prov.⁶

Särbegåvade kan ha svårt att redovisa uppgifter stegvis eftersom de är snabba och hoppar över tankeled. Det händer ofta i matematiken. För att kunna följa läroplanen, som kräver bevis i steg, behöver man ibland anpassa sig efter de här barnen. Det gäller att fånga upp och berömma alla elevers styrkor och ge dem stöd inom deras svaga områden.

För många särbegåvade är utanförskapet det stora existentiella dilemma. För "att passa-in" i gruppen, en hel del underpresterar medvetet under skollåren för att slippa sticka ut.

Särbegåvade barn är ofta mycket känsliga och lätt sårade, med en stor känsla för rättvisa. De behöver hjälp för att förstå hur de själva fungerar, och varför de ofta krockar i möte med andra människor.

Genom att förstå sina egna behov och begränsningar, samt hjälp dem att hitta strategier för att hantera detta, kan de lättare möta omvärlden och kunna förstå det sociala spelet. När stödet brister för denna grupp av elever, tappar de koncentrationen samt motivationen för skolarbete och går miste om kunskaper och lärande.

Amerikanska uppgifter visar att ända upp till 20 % av de särbegåvade barnen hoppar av skolan.

⁵ För vidare läsning se till olika publikationer av Roland S. Persson Professor i pedagogisk psykologi i Jönköpings Högskolan- en ledande forskare inom området särbegåvning/eller Anita Kullander skolpsykolog i Rättviks kommun med stor erfarenhet av begåvade barn, med ett särskilt uppdrag att ta hand om särbegåvade skolelever. Anita driver ideellt på Facebook flera grupper under namnet Filurum på temat särskilt begåvade barn, både för allmänheten och föräldrar. Hon fick Mensa priset 2013.

Roland S. Persson:

<http://www.dn.se/nyheter/sverige/nio-av-tio-extra-begavade-mar-daligt-i-grundskolan/>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:343651/FULLTEXT01.pdf>

<http://www.svt.se/nyheter/sverige/sarbegavade-barn-far-ofta-problem-i-skolan>

Anita Kullander:

<http://www.sydsvenskan.se/inpa-livet/hon-ser-skolans-brister/>

[http://www.sfsp.se/Sidor/Lankade artiklar/Anita Kullander 2013_02_.pdf](http://www.sfsp.se/Sidor/Lankade%20artiklar/Anita%20Kullander%202013_02_.pdf)

⁶ <http://www.skolvarlden.se/artiklar/alla-ar-olika-men-lika-infor-skollagen>

Brist på kunskap leder till felaktig diagnostisering och medicinering

Forskning kring särbegåvning har bedrivits internationellt under en längre tid, men inte i någon större utsträckning i Sverige. Det saknas kunskap om särbegåvning i vårt samhälle på alla möjliga nivåer och inom flera instanser. Det leder till att många särbegåvade barn felaktigt diagnostiserad med ADHD, autism och Asberger och riskerar därmed att medicineras.

Att vara särbegåvad är ingen diagnos. Symtomen försvinner när de får rätt stöd och miljön i skolan anpassas utifrån deras behov. En rättighet de idag har enligt svensk skollag.

Resursfördelning och anpassning

Den nya skollagen säger att "Alla elever har rätt att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar". Detta gäller också rätten till resursfördelningen.

Särbegåvade elever kan uppmannas i skolan och få rätt stimulans utan behov av stora investeringar. Med små och flexibla anpassningar som inte innebär stora kostnader, kan skolan lätt nå dessa elever. Det gäller att differentiera undervisningen så att den passa olika behov och förutsättningar.

Läraren har en avgörande betydelsen för elevernas lärande. För att lyckas med den här gruppen handlar det om lärarens förmåga att anpassa undervisningen. Det krävs kunskap och utbildningen bland lärarna för att kunna motivera dessa elever.

Ibland det gäller om att få individualiserade läxor. Att kunna använda sig av modern teknik och datorer i skolan. Att hitta en mentor i visa ämnen då eleven visar ett speciellt intresse eller talang som t.ex. matematik eller spetsundervisning i ett specifikt ämne. Att vara öppen för acceleration av studietakten, så att eleven flyttas upp en till två årskurser eller läser vissa ämnen tillsammans med äldre elever.

Våra förslag-Framtidens skola och En skola för alla

Vi önskar att kommunfullmäktige beslutar att bifalla våra förslag att skapa "Framtidens skola". En modern, inspirerande och inkluderande skolan där alla elever ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. En skola med plats för nytänkande, kreativitet, entreprenörskap, innovation och utveckling. En interkulturell skola. En skola med barnen i centrum. En skola där inga barn ska känna sig utanför eller utsatta. "En skola för alla", på riktigt.

Vi yrkar att:

1. **En handlingsplan för särbegåvade barn** utarbetas och tillämpas i Värmdö förskolor och skolor.
2. **Utvidga vår föreslagna resurspool** till att även omfatta kompetens om särbegåvade barn.
3. **Initiera ett kompetens-och erfarenhetsutbyte med forskning och andra kommuner.**
4. **Införa kompetensutveckling** av lärare, skolhälsopersonal och annan skolpersonal kring särbegåvning.
5. **Öka samverkan mellan skolan, skolhälsovården och "Hamnen"** för att säkerställa att särbegåvade barns behov möts och fångas upp vid övergång mellan olika enheter.

För Socialdemokraterna i Värmdö

Christer Hedberg
Henrik Paulsen
Cecilia Ramning
Ann-Kristin Särnbrink

Pär Simon Marguiles
Disa Pålman
Karin Aaseby

Motion till kommunfullmäktige i Värmdö

2014-05-21

Den nya skolan i Gustavsberg – Gustavsbergsskolan

Vi står inför ett vägval. Ett vägval som handlar om vad vi vill att Värmdös skolor ska åstadkomma och hur de ska upplevas, om att antingen passivt titta på när omvärlden förändras, eller ta egna initiativ utifrån våra förutsättningar. Inför detta vägval kan vi konstatera:

1. Två mandatperioder av låg prioritering av Värmdös skolor har fått allvarliga konsekvenser. Lokalunderhållet av flera skolor är misskött. Skattesänkningar har gått före investeringar. Kvalitetsutveckling och stödresurser har dragits in. Kunskapsresultaten i grundskolan är inte tillräckligt goda och vi vill att fler ska vara behöriga till gymnasiet.
2. År av eftersatt underhåll av Farstavikens skola- Kvarnberget har orsakat en situation där en omfattande renovering inte längre går att försvara ekonomiskt. Vid en fackmannamässig besiktning av skolan står det klart att kostnaden för att renovera är nästan lika stor som kostnaden att bygga en ny skola, 169 miljoner kronor.¹ Placeringen uppe på berget innebär stora problem när det gäller kommunikation såväl med bil som via promenadvägen uppför osäkra trappor. Verksamheten har under många år dragits med ett stort ekonomiskt underskott, men arbetar framgångsrikt med de elevgrupper som skolan har. Förutsättningarna för verksamheten har – ur många olika aspekter – varit mycket svåra under en lång tid. Vi socialdemokrater menar att skolan inte getts full ersättning för sitt uppdrag.
3. Eftersatt underhåll och utebliven renovering av Farstavikens skola - Ekedalsskolan har fått effekter på skolans lärmiljö. Avsaknad av fungerande toaletter, vattenläckor mm visar hur kommunen ser på skolan som investering och som arbetsmiljö för våra barn och skolpersonal. Lokalerna är nu i akut behov av renovering och kostnaden för detta bedöms till minst 100 miljoner kronor.
4. Många föräldrar väljer bort Värmdös skolor och låter barnen gå i Nacka. Även om de är nöjda med utbildningen deras barn får på annan plats, sörjer de förlorade vänskapsband, minskade fritidsaktiviteter och långa pendlingsavstånd till och från skolan. År 2008 läste 373 barn utanför Värmdö kommun, 2013 var det 648 elever som gjorde samma resa. Antalet grundskoleelever som väljer bort Värmdös skolor har alltså ökat med 74 procent. Med det ökade utflödet av elever från kommunen har de ekonomiska resurserna för Värmdös skolor minskat. Så utöver att välja skattesänkningar före bra skolor, har också den uteblivna satsningen på skolan lett till elevflykt av historiskt höga proportioner.

Vi menar att alla Värmdöelever ska ha rätt till en nära skola av hög kvalitet. Du ska inte som förälder behöva fundera på var den bästa skolan för ditt barn finns. Det är vårt ansvar att ge den tryggheten. En pusselbit för att lyckas är att bygga en ny, modern grundskola i centrala Gustavsberg.

Framtidens skola

Arbetsmarknaden och omvärlden ställer andra krav på oss idag än vad den gjorde för bara 20 år sedan. Våra barns utbildning måste hänga med och anpassas efter nya krav och behov. Skolan måste stimulera fler förmågor än enbart att läsa, räkna och skriva. Vi behöver även kommunikativa, innovativa och digitala kompetenser för att verka i vårt århundrade. För att rustas inför framtidens arbetsliv betonar vi det entreprenöriella lärandet från tidig ålder.

¹ Enligt fastighetskontorets beräkningar kostar en nödvändig renovering minst 169 miljoner kronor, exklusive kostnaden för evakuering av verksamheten under pågående renovering.

Då krävs ett motiverande och utvecklingsinriktat ledarskap på skolorna. Då krävs ett målmedvetet kvalitetshöjande arbete. Då krävs en tydlig personalpolitik. För all personal på skolan är viktig för elevernas lärande, från lärare, elevhälsoteam och fritidspersonal till vaktmästare.

Vi vill att Värmdö ska erbjuda en sådan modern, utvecklingsinriktad skola av hög kvalitet som ger alla den utbildning de har rätt till och behöver för att förverkliga sina drömmar.

Genom att placera en modern skola mitt i byn visar vi betydelsen av utbildning för framtiden. Den nya skolan i Gustavsberg ska förkroppsliga visionen om framtidens skola. Den kommer bidra till att skapa ett levande samhälle för alla invånare.

Framtidens lärmiljö

Framtidens lärande ställer också nya krav på våra skollokaler och våra skolgårdar. Vi vill bygga den nya skolan på nationella och internationella kunskaper och erfarenheter.² I studier från Storbritannien ser vi hur välutformade lärmiljöer och klassrum kan förbättra elevernas resultat i grundskolan upp till 25 procent.³ Den fysiska lärmiljön där aspekter som ljus, ljud, temperatur, luftkvalitet, klassrummens beskaffenhet och utformning har alltså en viktig betydelse. Vi vill satsa på att bygga en skolmiljö som präglas av ett långsiktigt hållbart miljötänkande och är vi vill bygga en giftfri skola.

Vår ambition att bygga en giftfri skola i Värmdö kommer främst utifrån goda exempel från bl. a. Ronneby kommun, där kommunen har byggt en ny förskola från grunden under parollen "Världens hälsosammaste förskola". Där har Ronneby kommun utgått från *BASTA-registret*⁴ och "Sunda hus" miljödata⁵, som är verktyg att använda för ett hållbart och giftfritt byggnadsarbete.

Vi har även med intresse följt arbetet med giftfria förskolor i Sundbybergs kommun och hur en kommun med enklare medel och resurser kan använda Naturskyddsföreningens *13 punkter för att giftbanta förskolan* i sin helhet. Sundbybergs kommun har efter ett års arbete utvecklat en handlingsplan med 23 punkter för fortsatt arbete med giftfri förskola.⁶

Placering och arkitektur

Vi socialdemokrater anser att den nya skolan ska ligga centralt i Gustavsberg, nära kollektivtrafik, bibliotek och anläggningar som t ex Gustavsbergsteatern, Musikens hus och Ekvallen. Vi vill återskapa "skolan mitt i byn". Vi vill bygga en skola som är tillgänglig för värmdöborna och deras barn under dag- och kvällstid – en plats som lever även när skoldagen är slut.

Vi pekar ut tre olika huvudalternativ för skolans placering: Kvarnbergets norra sida, Gustavsbergs centrum eller i direkt anslutning till Ekvallenområdet. Oavsett vilket kommer den nya skolan att vitalisera centrum.

Med placeringen på Kvarnbergets norra sida, binds centrum samman med hamnen. Skolan blir då den länk däremellan som saknas i dag. Vi vill också skapa naturliga, levande mötesplatser i anslutning till skolan, bland annat en stor kreativ lekpark där barn i alla åldrar kan utmanas och utvecklas vilket blir ett positivt tillskott för de boende i kommunen.

² Centre for Educational Research and Innovation *Innovative learning environments (2013)* http://www.oecd-ilibrary.org/education/innovative-learning-environments_9789264203488-en

³ Dezeen magazine 2013-01-02, *Well-designed schools improve learning by 25 percent says new study*, <http://www.dezeen.com/2013/01/02/poor-school-design-can-affect-learning-says-new-study/> (2014-04-23)

⁴ <http://www.bastaonline.se/>

⁵ <http://www.sundahus.se/>

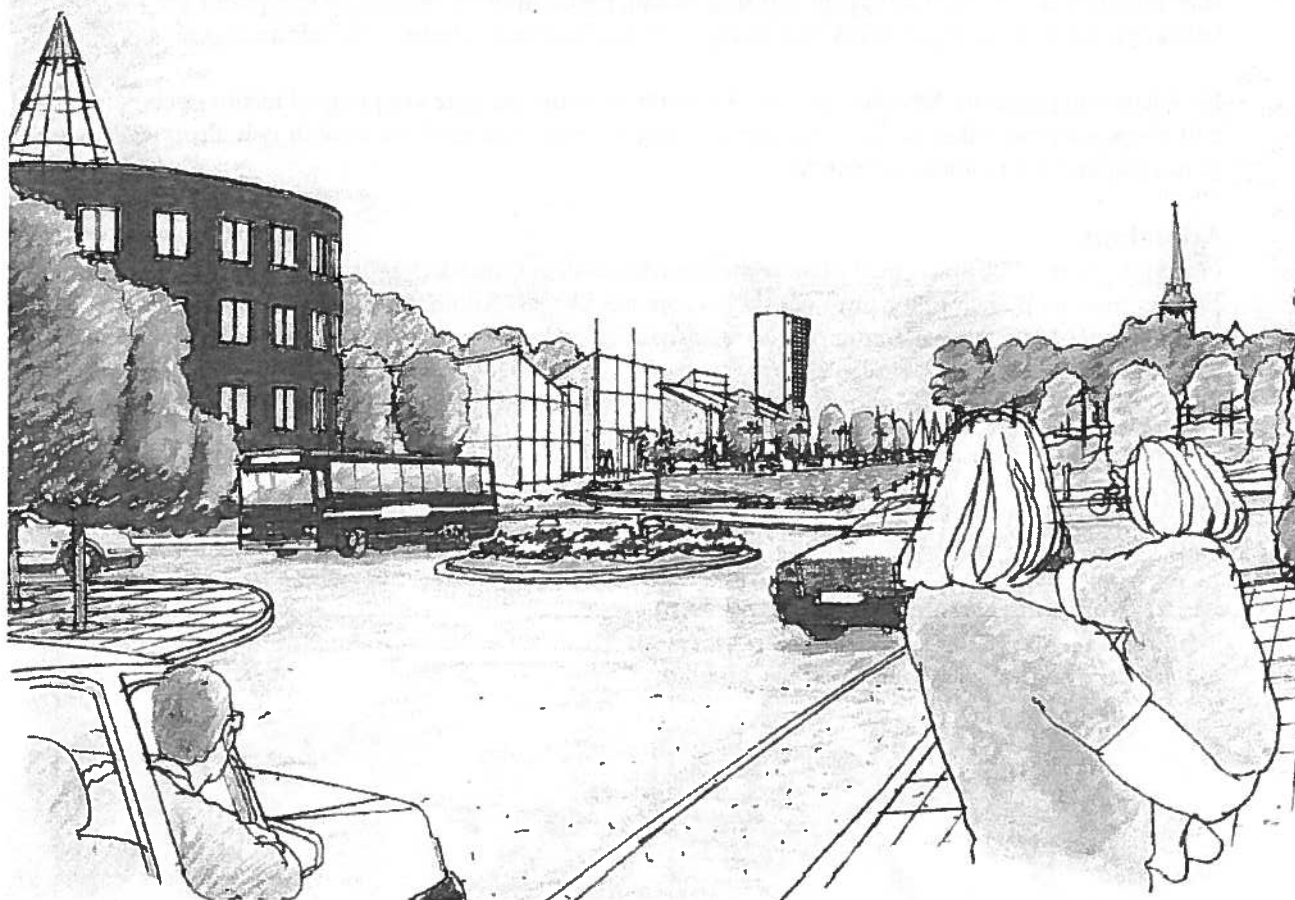
⁶ <http://www.sundbyberg.se/barnomsorg-utbildning/forskola/giftfri-forskola.html>

En lokalisering närmare EkvalLEN, gör att skolan får en ännu tydligare koppling till idrotts- och kulturbyggnaderna, vilket skulle möjliggöra en campustanke med profil mot kultur och idrott – och stora samordningsvinster i lokalutnyttjande.

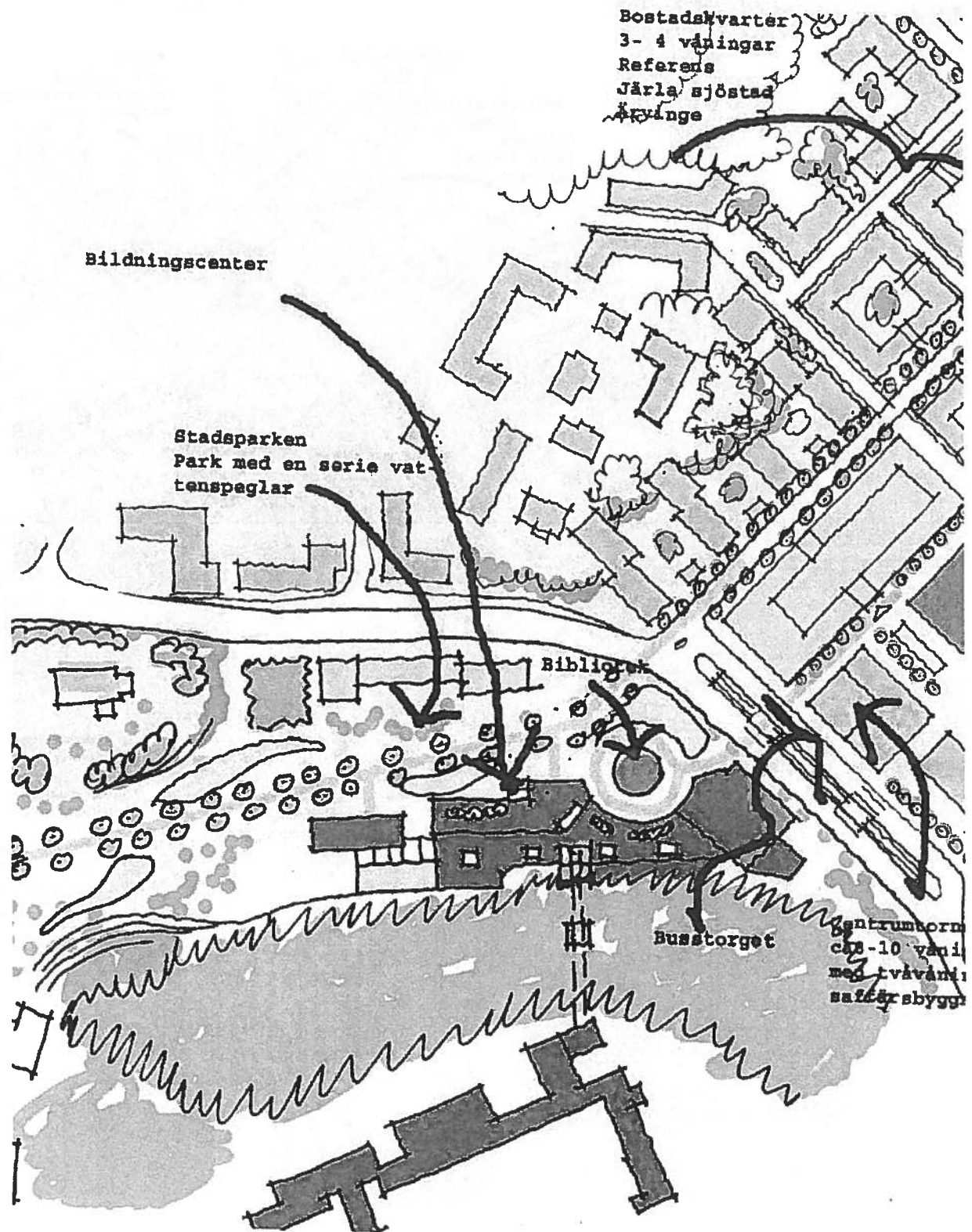
Gustavsberg är en bruksort med höga arkitektoniska värden. Området utgör kulturmiljö av riksintresse. Därför krävs en hög ambitionsnivå för skolan som ska byggas. Arkitekten ska vara nydanande och anknyta till Gustavsbergs identitet och historia med havet, konsten och porslinet som kännetecken. Vi ser att det visuella uttrycket på skolan ska vara tydligt associerat med Värmdö och Gustavsberg och knyta an till de viktiga byggnader som finns i området. Skolorområdet ska förena och koppla ihop, bjuda in och utmana framåt.

Markförhållanden och byggnadernas läge

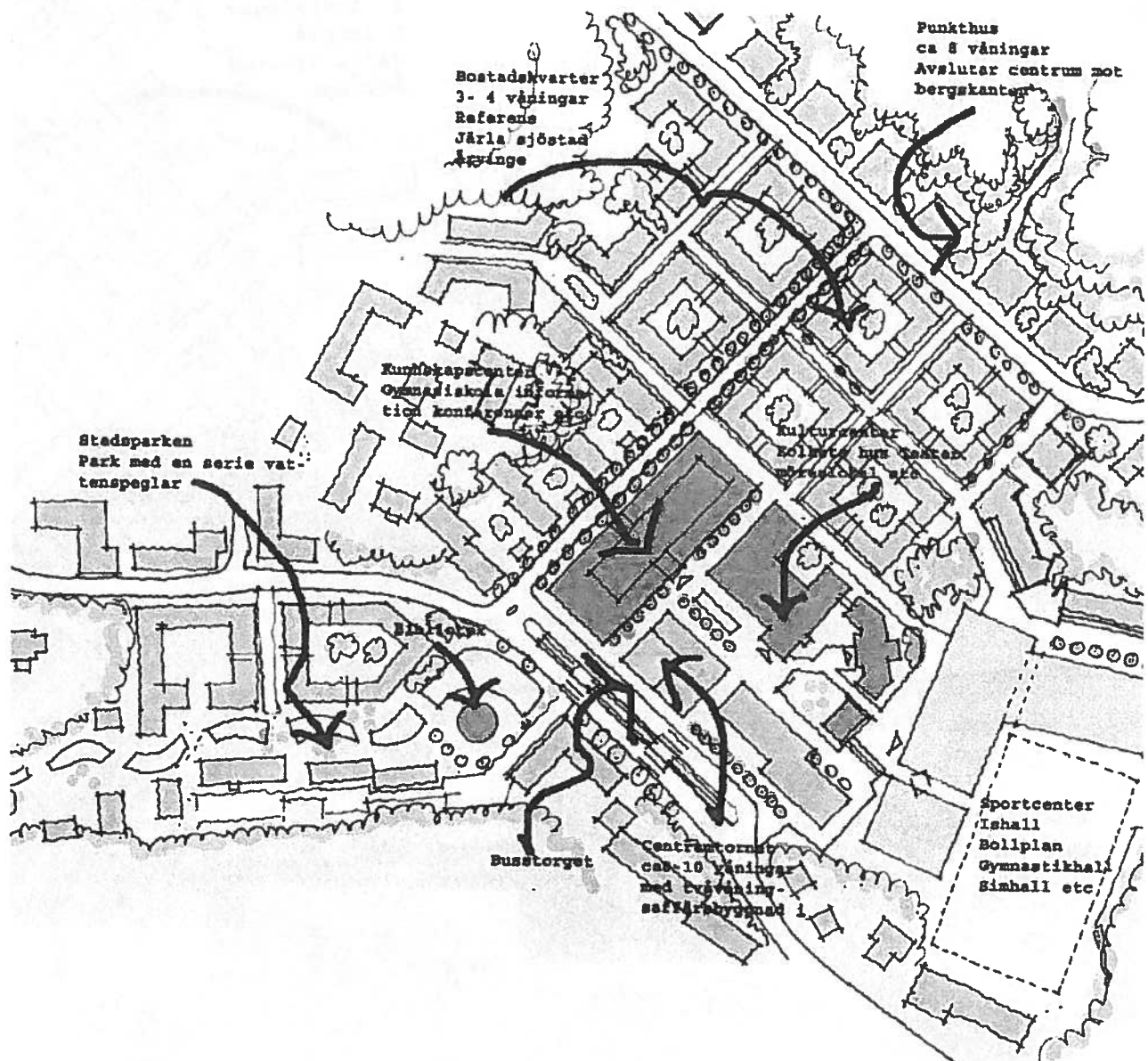
Idé (nedanför Kvarnberget):

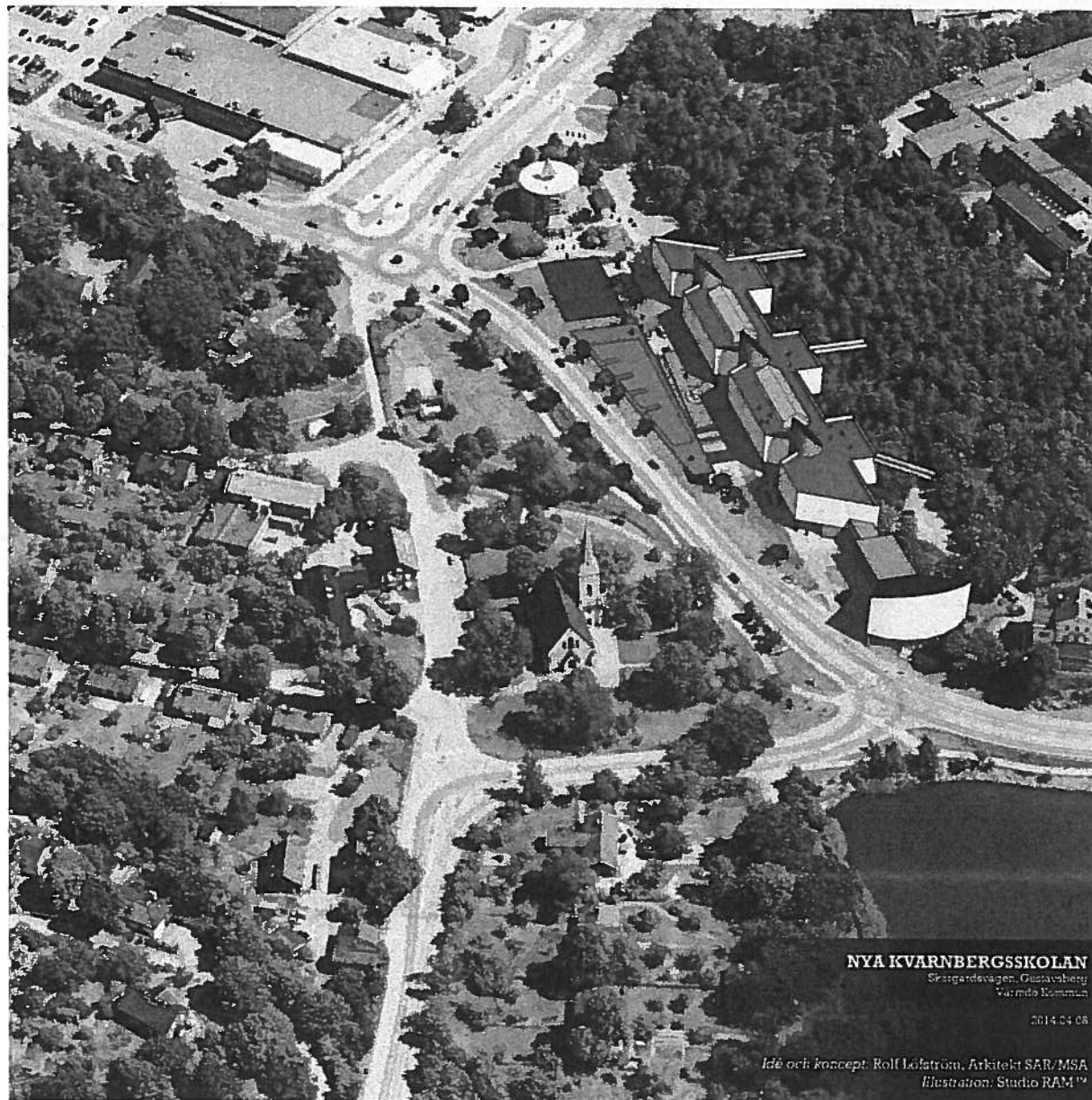
Idé (nedanför Kvarnberget):

Idé (centrum):

Idé: Rolf Löfström

NYA KVARNBERGSSKOLAN

Sragerdsvägen, Gustavberg
Värmdö Kommun

2014.04.08

Idé och koncept: Rolf Löfström, Arkitekt SAR/MSA
Illustration: Studio RAM™

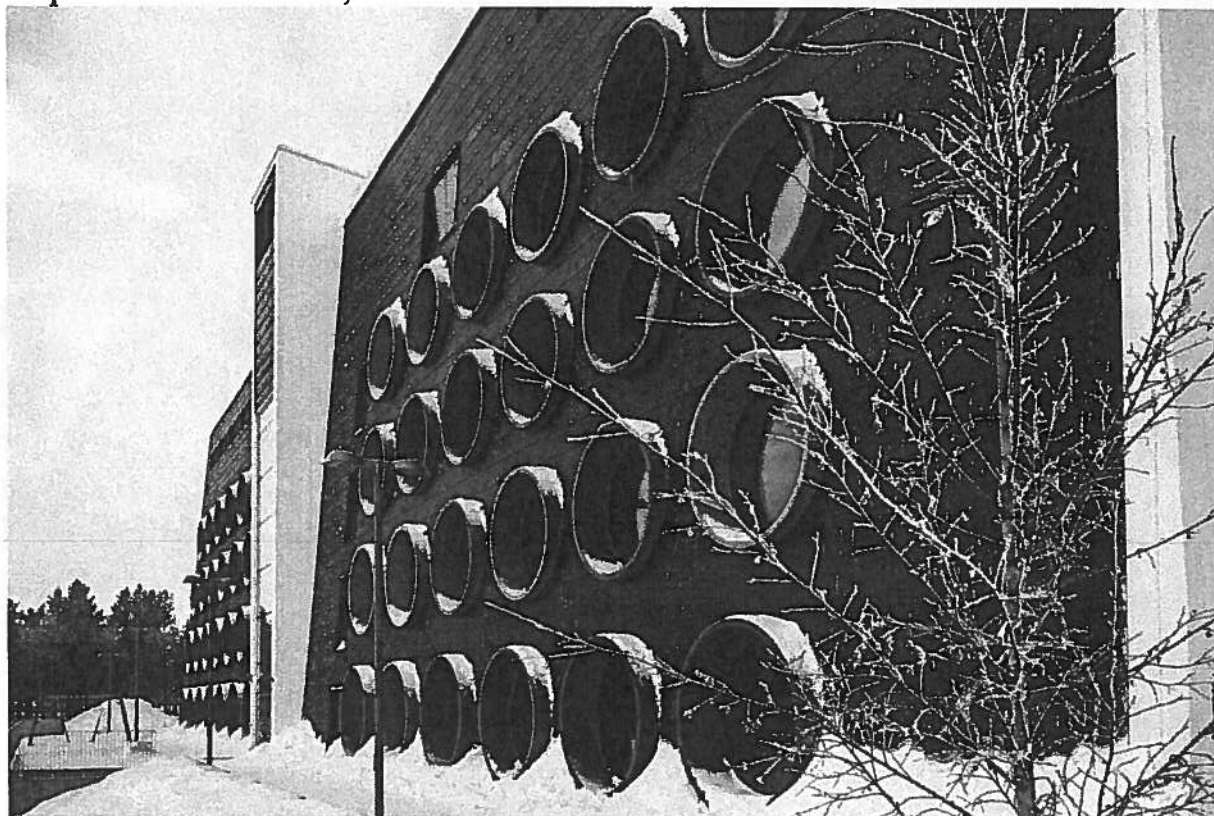
Idé och koncept: Rolf Löfström arkitekt SAR/MSA. Illustration: Studio RAM.

Idé: Ariel Ramirez

Idé och koncept: Ariel Ramirez, arkitekt, Studio RAM.

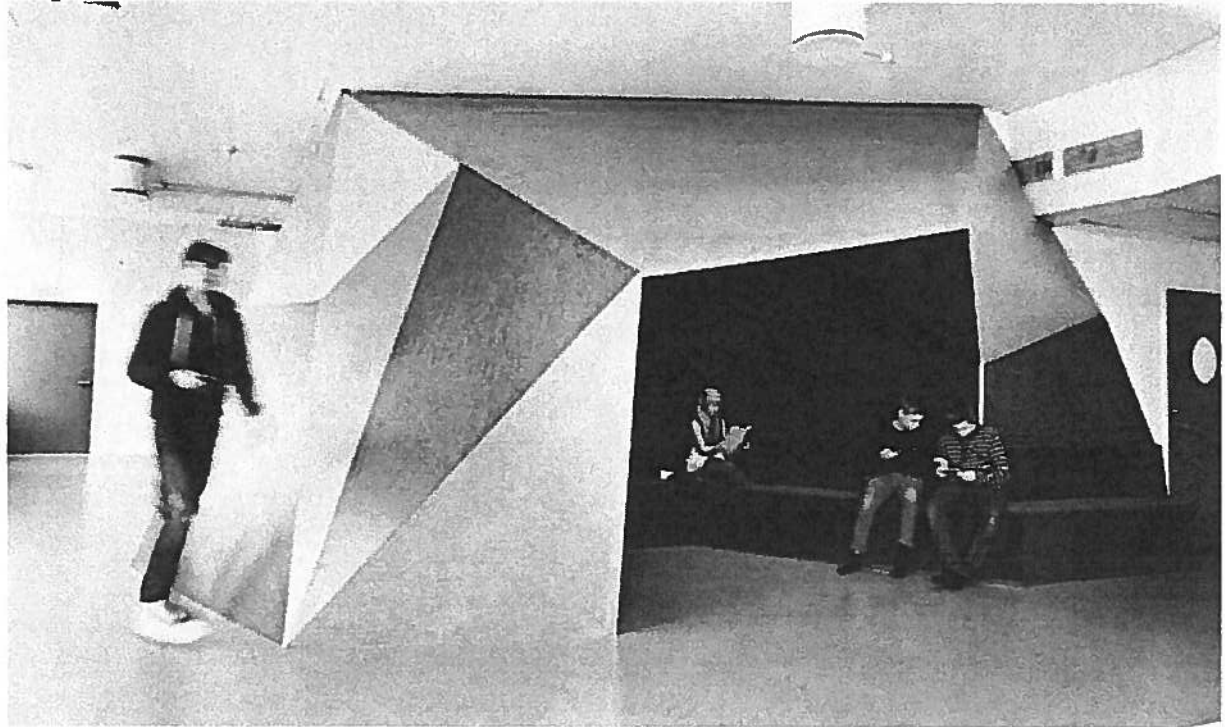
Inspiration: Raketskolan, Kiruna

Inspiration: Franska skolan

Inspiration: Vittra, Södermalm

Detaljplan och trafikförhållanden

Såväl detaljplaner som trafiklösningen i centrala Gustavsberg är under utredning och kommer att påverka läge och funktionalitet för skolan.

Byggnadernas omfattning och funktion

En vanlig beräkningsgrund för storleken på skolor som byggs i Stockholmsregionen är 11-12 kvadratmeter per elev (exempelvis används siffran av SISAB, Stockholms stads kommunala skolfastighetsbolag). Byggnaden kan även inrymma exempelvis fritidsverksamhet. Ekvallens idrottsanläggning, Gustavsbergteatern, Musikens hus och biblioteket kan alla användas av den nya skolans elever.

Byggnaderna beräknas bli 11 000 kvm, varav 8 500 kvm är för renodlad skolverksamhet och resterande för annan typ av verksamhet. Skolan kan rymma cirka 700 elever. Om elevunderlaget förändras kan lokalerna användas till annan typ av verksamhet, som gymnasie- eller högskoleutbildningar, annan offentlig eller kommersiell verksamhet.

Ekonomiskt ramverk för skolan

Kostnaden för skolan och tillhörande byggnader på den angivna platsen beräknas till 250-300 miljoner kronor. Komplicerade markarbeten som pålning, sanering eller andra faktorer som försvårar vid byggnationer kan tillkomma. Bibliotek och idrottslokaler är inte inräknade. Vi bedömer inte att det behövs medel för evakuering eller andra tillfälliga lösningar under byggtiden, eftersom den nuvarande skolan på Kvarnberget kan vara i drift tills dess att den nya skolan öppnar. Som referens kan sägas att samhällsbyggnadskontoret nyligen har gjort en uppskattning för nybyggnation av en högstadieskola för cirka 500 elever med idrottshall till cirka 240 miljoner kronor.

Finansiering

I vårt förslag till investeringsbudget för 2014-2016 föreslog vi en lägre investeringsnivå än den moderatstyrda majoriteten i kommunen – allt för att frigöra resurser för en ny skola i Gustavsberg.

Vår bedömning är att alternativkostnaden för den nuvarande skolbyggnaden på Kvarnberget är cirka 200 miljoner kronor. Konsultföretaget Ramböll räknade 2013 ut att en utökning av lokalkapaciteten till 700 elever och en modest renovering skulle kosta 169 miljoner kronor. Prisuppgiften inkluderar inte fullt ut evakueringskostnader, inte heller försäkringar, räntekostnader, inventarier, utsmyckning osv. Enbart barackerna under ombyggnadstiden skulle kosta åtskilliga miljoner.

Byggtid

Samhällsbyggnadskontoret har beräknat byggtiden för en ny högstadieskola i centrala Gustavsberg till tre år. Vi har ingen anledning att göra en annan bedömning. Arbetet med detaljplanen och byggandet av en ny skola i Gustavsberg ska ges högsta prioritet.

Delaktighet

Vi vill hantera frågan om en ny skola skyndsamt men i dialog med värmdeborna, särskilt föräldrar, barn och de som jobbar i skolan. Vi kommer att invänta resultatet från folkomröstningen om skolan i maj 2014 och lyssna in medborgarnas önskemål. Vi har redan fört mängder av samtal och öppna möten som stödjer vår vision. Efter valet är vi beredda att sätta högsta fart med arbetet att förverkliga en ny skola i Gustavsberg.

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen yrkar att:

– En ny, modern grundskola för framtidens lärande byggs i centrala Gustavsberg.

Annika Andersson Ribbing, Jösta Claeson, Andrine Winther, Krister Nilsson, Käte Fransson, Nils-Erik Särnbrink, Ann-Kristin Särnbrink, Börge Hellström, Jakob Fritzell, Ninni Pählman, Pär Simon Margulies, Disa Pählman, Christer Hedberg, Aurora Gullberg, Charlie Hansson, Henrik Paulsen, Jan-Olof Landqvist, Lennart Karlsson, Björn Fredblad, Cecilia Ramning, Leif Sundh, Thérèse Falk, Johnny Tedenfors, Kalle Lindqvist

